

Na temelju članka 58. i 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (87/08, 86/09, 92/10, 105/10) i na temelju članka 200. Statuta Ekonomске i birotehničke škole Bjelovar, Školski odbor Ekonomске i birotehničke škole Bjelovar na 16. sjednici održanoj 19. prosinca 2022. donosi

ETIČKI KODEKS EKONOMSKE I BIROTEHNIČKE ŠKOLE BJELOVAR

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etički je kodeks skup moralnih (etičkih) načela kojih se trebaju pridržavati neposredni nositelji odgojno-obrazovne djelatnosti (nastavnici, ravnatelj, stručni suradnici) Ekonomске i birotehničke škole Bjelovar (u dalnjem tekstu: Škola) u svojem profesionalnom djelovanju. Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se i na sve osobe koje sudjeluju u radu i djelovanju Škole, a nisu nastavnici ili stručni suradnici.

Izrazi koji se koriste u muškom rodu neutralni su i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 2.

Etičkim se kodeksom uređuju prava i obveze neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (u dalnjem tekstu: nastavnici, stručni suradnici i ravnatelj) i drugih radnika Škole, odnos nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja prema učenicima, roditeljima, strankama i drugim radnicima Škole, primjereni način ophodjenja i odijevanja u Školi i druge odredbe ponašanja u neposrednom odgojno-obrazovnom radu i školskom okruženju.

Članak 3.

Nastavnici, stručni suradnici, ravnatelj i ostali radnici Škole dužni su u svom radu postupati savjesno i odgovorno prema pravilima struke, zakonskim odredbama i u skladu s temeljnim načelima uljudnog ponašanja, humanosti, moralnosti, ispravnosti te vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osobito vodeći računa o pravima djece i na takva ponašanja poticati svoje učenike, suradnike i kolege.

Članak 4.

Na obavljanje poslova i ponašanja u Školi primjenjuju se sljedeća načela:

- a) Načelo poštivanja propisa i pravnog poretku Republike Hrvatske**

Radnik se treba pridržavati pozitivnih propisa i pravnog poretku u Republici Hrvatskoj i svojim radom i ponašanjem omogućavati primjenu propisa prema svima u Školi pod jednakim uvjetima.

b) Načelo poštovanja dostojanstva osobe

Radnik treba poštovati dostojanstvo svih osoba s kojima je u doticaju prigodom obavljanja poslova i ima pravo tražiti poštovanje svoje osobnosti od svih s kojima je u doticaju.

c) Načelo zabrane diskriminacije

U Školi nije dopušteno izražavanje bilo kojeg oblika diskriminacije.

d) Načelo jednakosti i pravednosti

Radnici se trebaju prema drugima ponašati na način koji isključuje svaki oblik neravnopravnosti, zloporabe, zlostavljanja, uz nemiravanja ili omalovažavanja. Nastavnici se u svome radu trebaju rukovoditi objektivnim prosuđivanjem i profesionalnim obavljanjem poslova.

e) Načelo samostalnosti nastavnog i drugoga stručnog rada

Nastavniku se jamči pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima i dokumentima Škole.

f) Načelo sudjelovanja u društvenim procesima

Radnike se potiče da sudjeluju u rješavanju problema u zajednici i svojim doprinosom utječu na pozitivne promjene u društvu.

g) Načelo profesionalnosti

Radnik treba prema obilježjima svoje struke odgovorno, savjesno i nepristrano ispunjavati obveze prema učenicima, roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.

h) Načelo slobode mišljenja i izražavanja

U svim područjima života i rada u Školi potiče se i podržava sloboda mišljenja i izražavanja.

i) Načelo razvoja osobnih mogućnosti

Svakome radniku jamči se stjecanje novih kompetencija te razvoj osobnih potencijala putem cjeloživotnog učenja u skladu s finansijskim mogućnostima Škole.

j) Načelo zaštite okoliša i skrbi za održivi razvoj

U Školi se sve djelatnosti trebaju obavljati u skladu s nacionalnim i međunarodnim standardima za zaštitu okoliša i održivog razvoja zajednice i društva.

k) Načelo mirnog suživota u školi

Obveza je radnika Škole svojim ponašanjem stvarati dobro i ugodno radno ozračje u Školi. Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi kojemu je cilj uz nemiriti ili povrijediti njezinu osobnost. Uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi kojemu je cilj ili koje stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva, koje ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života te osobe.

Uznemiravanjem se smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljeni, verbalni, neverbalni ili fizički koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

Spolno uz nemiravanje uključuje:

- neželjeno upućivanje neverbalnih, verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi
- tjelesno uz nemiravanje

- ponavljanje neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spolnu orijentaciju
- izlaganje spolno uvredljivoga i uz nemiravajućeg materijala
- zahtijevanje spolnih usluga.

Neprihvatljivim se smatra i vršenje pritiska na osobu koja je odbila ili prijavila spolno uz nemiravanje kao i nepostupanje povodom prijave.

Članak 5.

Nastavnici, stručni suradnici, ravnatelj i ostali radnici Škole dužni su čuvati poslovnu tajnu Škole dok god ona nije javno objavljena od nadležnih tijela Škole.

ODNOS NASTAVNIKA I UČENIKA

Članak 6.

Nastavnici i stručni suradnici dužni su postupati jednako prema svim učenicima bez diskriminacije ili povlašćivanja na temelju rase, boje kože, spola, dobi, nacionalnosti, etničke ili vjerske pripadnosti, socijalnog ili imovinskog stanja, obiteljske situacije ili bilo kojoj drugoj osnovi.

Članak 7.

Nastavnici i učenici u međusobnoj komunikaciji trebaju poštovati principe nenasilne komunikacije te poticati uspostavljanje međusobnog povjerenja, uvažavanja i tolerancije.

Nastavnici trebaju poticati učenike na aktivno sudjelovanje u nastavnom procesu, kritičko i argumentirano mišljenje i brinuti o intelektualnom i moralnom razvoju učenika uz primjenu priznatih stručnih, profesionalnih i znanstvenih metoda. Učenike, također, trebaju poticati na izražavanje vlastitog mišljenja te razvijanje samopouzdanja.

Dužnost je nastavnika i stručnih suradnika uvažavati i prihvatićati učenike s različitim sposobnostima i interesima i omogućiti im odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvitak u skladu s njihovim mogućnostima.

Članak 8.

Zabranjeno je tjelesno kažnjavanje učenika te svaka metoda psihološkog pritiska kojom se učenik dovodi u ponižavajući položaj ili se njome stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika.

Također je zabranjeno i vrijedjanje učenika te kažnjavanje neposluha učenika udaljavanjem iz razreda, osim ako su udaljeni zato što su upućeni stručnom suradniku ili ravnatelju Škole.

Članak 9.

U slučaju bilo kakvog oblika fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojeg drugog društveno neprihvatljivog ponašanja koje može štetiti razvoju, tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, nastavnici i stručni suradnici dužni su u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja Škole koji je obvezan postupiti prema propisima.

Članak 10.

U obavljanju odgojno-obrazovne djelatnosti nastavnici i stručni suradnici dužni su odgovorno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima jer svi ti podatci predstavljaju profesionalnu tajnu.

Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u Školi, osim u situacijama kada je to propisano odredbama posebnih zakona, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

Članak 11.

Zabranjen je dolazak na nastavu ili radno mjesto pod utjecajem alkohola i opijata.

Članak 12.

Odjeća nastavnika i nenastavnog osoblja treba biti čista, uredna i primjerena pozivu koji obavljaju.

ODNOS NASTAVNIKA I NENASTAVNOG OSOBLJA PREMA RODITELJIMA

Članak 13.

Nastavnici i nenastavno osoblje obvezni su njegovati suradničke, suodgovorne i tolerantne odnose s roditeljima, odnosno skrbnicima učenika.

Članak 14.

U odnosu prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici Škole trebaju nastupati nepristrano, savjesno i profesionalno. U službenoj komunikaciji s roditeljima, skrbnicima i drugim građanima nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici Škole trebaju se služiti hrvatskim jezikom i razumljivo se izražavati.

Nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici Škole trebaju uvažavati stavove roditelja ili skrbnika, vodeći računa o dobrobiti učenika, a posebnu pozornost trebaju obratiti na učenike s invaliditetom i druge učenike s teškoćama u razvoju.

Članak 15.

U vrijeme predviđeno za informacije nastavnici i razrednici dužni su biti dostupni svim roditeljima ili skrbnicima zainteresiranim za razgovor.

Članak 16.

Nužno je surađivati s roditeljima radi ostvarivanja osnovnog obrazovnog cilja – usvajanja odgojnih i obrazovnih ishoda i poticanja napredovanja učenika.

ODNOS NASTAVNIKA I STRUČNIH SURADNIKA MEĐUSOBNO, PREMA STRANKAMA I DRUGIM RADNICIMA ŠKOLE

Članak 17.

Odnosi među nastavnicima, stručnim suradnicima i nenastavnim osobljem temelje se na kolegijalnosti, povjerenu, međusobnom poštovanju i uvažavanju, poštovanju znanja, stručnosti i dostojanstva, stvaralačkoj suradnji, profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti i nenasilnoj komunikaciji.

Nastavnici, stručni suradnici i nenastavno osoblje trebaju uvažavati tuđa mišljenja, poticati suradnju i međusobnu toleranciju.

Članak 18.

Nastavnici, stručni suradnici i nenastavno osoblje moraju čuvati i štititi svoj osobni i profesionalni ugled te ugled svojih kolega i Škole.

Nastavnici, stručni suradnici i nenastavno osoblje ne smiju komentirati rad svojih kolega pred trećim osobama, a pogotovo osobama izvan Škole. Na eventualne pogreške trebaju upozoriti kolegu i ponuditi pomoći, upoznati s predmetom stručne službe Škole i/ili ravnatelja ili inicirati raspravu na stručnim tijelima.

Nastavnici, stručni suradnici i nenastavno osoblje ne smiju poduzimati, niti od koga zahtijevati da poduzima, bilo koju radnju koja je u suprotnosti s pedagoškim i moralnim načelima ili zakonskim propisima. Nastavnici i stručni suradnici autonomni su u radu i ne smiju biti podložni vanjskim utjecajima.

Članak 20.

Nastavnici, stručni suradnici i nenastavno osoblje ne smiju tražiti darove, poticati darivanje, bilo za sebe ili neku drugu osobu, za koje postoji pretpostavka da će posredno ili neposredno

utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštivanje profesionalnih prava i dužnosti. Obveza je svakog radnika Škole otklanjati svaki pokušaj korupcije.

Članak 21.

Radnici Škole obvezni su ponašati se kulturno i susretljivo prema strankama te im dati svaku informaciju kojom raspolažu, odnosno, uputiti ih nadležnoj osobi ili tijelu.

Članak 22.

Svi radnici Škole dužni su se savjesno odnositi prema imovini Škole i koristiti je pažljivo. Radnici Škole dužni su se osobito pažljivo odnositi prema knjigama, računalima, alatima, oruđima i strojevima te ostalim nenastavnim sredstvima i pomagalima neophodnim za teorijsku i praktičnu nastavu.

Članak 23.

Svaki radnik koji u javnom nastupu predstavlja Školu, dužan je iznositi stajališta Škole u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem te odredbama Etičkog kodeksa. U javnim nastupima u kojima radnik ne predstavlja Školu, a koji su tematski povezani s radom Škole, radnik treba istaknuti da iznosi osobna stajališta.

Članak 24.

Svi radnici Škole dužni su se pridržavati odredbi Etičkog kodeksa, Statuta i drugih pravnih akata Škole. Na prikidan način Škola mora navedene pravne akte učiniti dostupnima svim radnicima Škole.

Etički kodeks objavljuje se na mrežnim stranicama Škole te se ističe na vidljivom mjestu u Školi kako bi s njegovim sadržajem bili upoznati svi učenici, roditelji, radnici Škole i sve osobe zainteresirane za rad Škole.

Prije zasnivanja radnog odnosa, kandidati moraju biti upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa.

ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 25.

O promicanju etičkih načela, praćenju primjene odredbi i ispunjavanju obveza iz Etičkog kodeksa, u Školi skrbi Etičko povjerenstvo.

Etičko povjerenstvo donosi mišljenja o načelnim pitanjima i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa.

Etičko povjerenstvo donosi mišljenje o davanju suglasnosti za provođenje istraživanja među učenicima Škole.

Članak 26.

Etičko povjerenstvo imenuje ravnatelj na prijedlog Skupa radnika.
Etičko povjerenstvo ima tri člana od kojih je jedan predsjednik.
Mandat Etičkog povjerenstva je četiri godine.

Članak 27.

Postupak pred Etičkim povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o povredama načela Etičkog kodeksa u pisanom obliku.
Zahtjev mogu podnijeti Nastavnici, stručni suradnici, nenastavno osoblje, učenici, roditelji ili skrbnici koji smatraju da je neki od obveznika primjene Etičkog kodeksa postupio suprotno odredbama Kodeksa.
Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatne informacije i objašnjenja.
U postupku ispitivanja povrede Etičkog kodeksa, Etičko povjerenstvo dužno je ispitati sve okolnosti slučaja.
Ako se traži mišljenje u vezi s pitanjem koje je od neposredne važnosti za učenike, Etičko povjerenstvo proširuje se za dva člana koji se imenuju iz reda učenika, a imenuje ih Vijeće učenika.

Članak 28.

Na pitanja iz svoje nadležnosti Etičko povjerenstvo donosi mišljenje u roku 30 dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva.
Mišljenje iz stavka 1. ovog članka Etičko povjerenstvo donosi jednoglasno.
Ako mišljenje nije dano jednoglasno, član Povjerenstva koji je imao različit stav od ostalih (većine), ima pravo svoje izdvojeno mišljenje priložiti uz mišljenje Etičkog povjerenstva.
Protiv mišljenja Etičkog povjerenstva nije dopuštena žalba.

Članak 29.

Etičko povjerenstvo odlučuje o davanju suglasnosti za provođenje istraživanja među učenicima Škole.
Zahtjev za suglasnost za provođenje istraživanja među učenicima Škole podnosi se u pisanom obliku.
Za ispitivanje (anketiranje) učenika koje se odnosi na redovitu djelatnost Škole i ono što iz nje proizlazi (npr. samovrednovanje, evaluacija predavanja i radionica) ne podnosi se zahtjev Etičkom povjerenstvu.

Članak 30.

Etičko povjerenstvo na kraju mandata dostavlja ravnatelju izvješće o svom radu.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

Ravnatelj Škole, ili osoba koju on ovlasti, dužna je svaku osobu s kojom je sklopljen ugovor o radu upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa prije početka rada u Školi.

Članak 32.

Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje vrijediti Etički kodeks, od 10. prosinca 2008. godine.

Članak 33.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objave na oglasnoj ploči Škole.

Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Škole 20. prosinca 2022.

KLASA: 025-01/22-01/1

URBROJ:2103-64-01-22-43

U Bjelovaru 20. prosinca 2022.

